

The only Polish Newspaper in Milwaukee Represents the interest of more than 700,000 Poles living in the United States. It has a large circulation in the United States, Canada, Mexico and Europe. It is the organ of the United Polish National Benevolent Alliance in the U. S. of North America.

Subscription \$ 2,00 per year.

Board of Directors.

Max. Kucera, president 470 Mitchell Str. Milwaukee Wis. J. N. Morgenstern, secretary 538 S. Clark Str. Chicago. W. Wiekliński cashier 508 Noble str. Chicago.

Administration of Printing.

Karol Szarzyński, cashier 482 Mitchell Str. Milwaukee Z. Brodowski secretary 411 Mitchell Str. Milwaukee. Z. Brodowski, editor do.

Rates of Advertising

One line once \$0.25
One inch once 1.00
One inch one year 20.00

Office 411 Mitchell Street, Milwaukee, Wis.

The "ZGODA" Printing Office executes all kinds of Job printing. All communications must be addressed: "Zgoda" 411 Mitchell str. Milwaukee Wis.

Biuro Rządu Central. Związku Narod. Pol. jest Nr. 538 S Clark St Chicago III I. N. Morgenstern.

Sekretarz generalny Związku Nar. Polskiego w St. J.

ZGODA
Organ Związku Narodowego Polskiego w Stanach Zjednoczonych Północnej Ameryki wychodzi w każdą Srodę.
w Milwaukee Wisconsin 411 Mitchell Str.
Prenumerata wynosi w Ameryce rocznie \$2 00
Poza oceniany \$3.00

Zarząd Akcyonaryuszów.

Ma. Kucera, prezyd. 470 Mitchell Str. w Milwaukee
J. N. Morgenstern, sekretarz 538 S Clark str. Chicago.
W Wiekliński, kasjer 508 Noble str. w Chicago.

Zarząd Drukarni.

Karol Szarzyński, kasjer 482 Mitchell Str. w Milwaukee.
Z. Brodowski sekretarz 411 Mitchell Str. w Milwaukee.
Z. Brodowski, redaktor do.

Cena Ogłoszenia.

Od wiersza drobnego druku w kolumnie raz jeden 25c.
Od cała \$1.00
Przy powtórzeniu połowę.

Ogłoszenia kupieckie od cała druku w kolumnie na rok \$20.00

Poszukiwania rodzinne lub przyjaciół i znajomych niżej cała druku 50c.
Przy powtórzeniu połowę

Wszelkie pleniadze mogą być przesyłane na rzecz sekretarza akcyonaryuszów J. N. Morgenstern 538 S. Clark Str. w Chicago III. Ina rzecz kasjera drukarni K. Szarzyńskiego 482 Mitchell str. w Milwaukee Wis.

Korespondencye, dotychczas nie Redakcyi, ogłoszenia zasiegane jakichkolwiek wiadomości do Zgody winny być przesyłane wprost:
Do Redakcyi „Zgody”
411 Mitchell Str. Milwaukee, Wisconsin.
Rekopisma się nie zwracają

Wydawnictwo i własność Tow. Akcyjnego Związku Nar. Pol. w St. J. Pol. Ameryki.

[Redaktor Zbigniew Brodowski.]

Drukarnia i ekspedycja 411 Mitchell Str. Milwaukee, Wis

Entered at the Post Office at Milwaukee Wis., and admitted for transmission through the Mails at second class Rates.

THIS PAPER may be found on file at GEO. F. ROWELL ADVERTISING BUREAU (10 Spruce Street), where advertising contracts may be made for it IN NEW YORK.

Agenci „Zgody.”

- W Nowym Yorku N. Y.
Patrzykowski J., 193 Druga ul.
Frankiewicz Tadeusz, 25 Delancy ul.
W Brooklinie E. D.
Kornobis T., 159 5ta ul.
W Jersey City.
Jurkowski L., 188 13th ul.
W Filadelfii Pa.
Pstrokoński, Thompson ul. poniżej Franc ford Road.
Lipiński J., 204 N. 2ga ul.
Andrzejkiewicz J., 60 Front ul.
W Pittsburgu Pa.
Rosiński J., L. B. 1113 Penn Ave.
W Chicago III.
Majewski M., 709 Milwaukee ave.
Drzymala A., 91 Canalport ave.
Dankowski E., 58 Liberty ul.
Sowadski, 449 S. Desplain ul.
Koch Fr., 734 W. 18ta ul.
Czachorowski L., 465 S. Halsted.
I. N. Morgenstern, 504 Blue Island Ave.
Kowalski J. w South Chicago.
W Grand Rapids Mich.
Głowczyński M., 22 W. Bridge ul.
W Louisville Ky.
Richter Jan, 15ta ulica, między Rowan Portland ave.
W South Bend Ind.
Siewski Bolesław.
W Bay City Mich.
Prybieszki J., 12 ulica, head of Washington
W Detroit Mich.
Dembiński Jan, 474 Orleans ul.
W Du Luth:
Ludwikowski K. w Milwaukee Wis.
Michalak W., 788 3cia ave.
Skrzyński P., 939 Doty ul.
W Pontiacu Wis.
Blaska Józef.
W Alberta Sank Rapids Minn.
Wank Jan.
W Lemont Ill.
Szalochetka M.
W Sand Beach Mich.
Leszczyński J.
W Buffalo.
Górski A. F.
W Portsmouth Mich.
Breski Jan.
Bridgport Conn.
L. S. Maligowski 300 Main str,
W La Crosse.
Mazurkiewicz H. A. P.
W St. Paul Minn
Wons Jan, Charleston ul.
Józef Maca 15 7th ul.
W Chester Ill.
Dreczka A.
W La Salle Ill.
Walloch Wincenty.
W Northem Wis.
Jan Chyby.
W Toledo O.
Ludwikowski Marcin.
Wollmeyer G.
W Radom Ill.
A. Malinowski.
Winnona Minn.
Robert Zaborowski.
Wino Minn.
Marcin Mazany.
Lauey Wis.
W. Rożański.
Zarząd finansowy.

Drukarnia „Zgody” jest obecnie tak urządzona, iż może wykonywać wszelkie prace w zakres drukarski wchodzące, na co zwracamy uwagę Towarzystw Polskich w Ameryce.

Polska Kolonia Stanisławowo MINNESOTA.

W polskiej kolonii Stanisławowo są przepiękne grunta do sprzedania. Nie dawno temu, jak ta kolonia założona, a już się okupiło przeszło 50 rodzin polskich.

Są to grunta dobre i urodzajne, tak że z jednego buszla wysokiego pszenicy, lub innego zboża, zbiera się od 25 do 35 buszli.

Są tam czyste pola, tylko nad rzekami i strumykami stoją lasy pełne dębowego i innego drzewa.

Grunta te leżą tylko 6 mil od kolei i miasta Stephen.

Akier gruntu kosztuje tylko od 4 do 6

dolarów. na 6 lat wypłaty, ale wkrótce cena pójdzie w górę, bo okolica się szybko zaludnia i bogaci.

W Stephen są już wielkie handelce ze wszystkimi potrzebami rolniczymi i gopodarczemi.

W tym roku rozpocznie się budowa kościoła w Stanisławowie, na co składki wpływają licznie. Pan JAN KORTAS w Chicago jest kasjerem komitetu budowy kościoła.

Każdy kupujący grunt składa 5 dol. otiary na kościół.

Ekskursya na grunta do Stanisławowa wychodzi z Chicago co 2 tygodnie w każdy poniedziałek.

Dla kupujących grunta podróż kosztuje 13 dolarów. tam i napowrót.

Kto chce tam się okupić, niech się zgłosi czempredzej, póki są grunta jeszcze tania.

Po wszelkie informacje tycające się tego gruntu zgłosić się należy do mnie.

Stan. Peszczyński
662 Noble Str. Chicago III.

J. N. MORGENSTERN.

9 Lasalle str.

I

538 S Clark Str.

Chicago Ill.

Generalna Agentura ZABEZPIECZENIA OD OGNI.

DR H. XEŁOWSKI.

Praktyczny i doświadczony

LEKARZ POLSKI

który tu już przed dziewięćmi laty praktykował, i ma dużo starych znajomości, osiadł się ponownie w Milwaukee i poleca się laskawym względem Szanownej Polskiej Publiczności. Można się z nim widzieć:
w apteczce No. 482 } Mitchell alicy
w pomieszkaniu No. 643 } 4-ta Ave
Milwaukee, Wis.

Do Grup Zw. Nar. Polskiego.

Spowodowany częstymi zapytaniami oznajmiam że Rząd Ctr. sprawił oprócz zwyczajnych odznak
Srebrne emaliowane po \$1.25.
Złote „ „ „ \$4.00,

których członkowie na życzenie nabyć mogą opłaciwszy różnicę w cenie w swej Grupie.

Również zwracam uwagę na dyplomy dla pojedynczych członków.
J. N. Morgenstern
Sekretarz Generalny.

Cyrcularz Do Grup Zw. Nar. Pol.

Niniejszem pozwalam sobie zwrócić uwagę Sz. Towarzystwom na Dyplomy dla członków Związku, które na podstawie konstytucyi przez Rząd Centralny sprawione zostały.

Dyplomy te nader pięknie wykonane po cenie 60 cent. pozostaną trwałą i przyjemną każdymu członkowi pamiątką.
Sekretarze Grup będą laskawi zamówienia na dyplomy przyjmować.
Z bratem podziwieniem
Z rozporządzenia Rządu Centralnego
J. N. Morgenstern
Sekr. Generalny.

W. SŁOMIŃSKA.

Polecam szanownej Publiczności polskiej i szanownym Towarzystwom Polskim mój Skład z Wyrobnią Chorągwi Kościelnych i Narodowych i Szarf, — utrzymuję —

Oznaki dla Towarzystw w różnych gatunkach jako to: ROSETY i PAŁKI MASZAFKOWSKIE zawsze na składzie.

Wszystkie obstatunki wykonuję precyzyjnie i po najtańszej cenie. Rodacy! przekonajcie się wpróż w polskim składzie, zanim pójdziecie do obcych.

W. SŁOMIŃSKA, 679 Milwaukee Av. Chicago III.

POLSKA APTEKA

w MILWAUKEE, WIS. 482 Mitchell Str. narożnik 3ej Ave.

Karól Szarzyński.

Szpiegostwo w czasie pokoju.

„Pester Lloyd” zamieszcza ciekawy, a widocznie przez dobrze z tą sprawą obznajomionego napisany artykuł o wzajemnym szpiegowaniu się mocarstw, najbardziej nawet zaprzyjaźnionych, w czasie pokoju. Artykuł ten, odsłaniający nieco misterya najskrytszych działań rządów, pozyna się od znanej anekdotki o szpiegu wojskowym austriackim, przysłany do Warszawy w charakterze komisarza handlowego z Berna, który w pięć minut po przybyciu do hotelu, otrzymał od gubernatora pod swoim rzeczywistym nazwiskiem i z wymienieniem rangi wojskowej zaproszenie na herbatę z oznaczeniem terminu ściśle na tę godzinę i minutę, o której odebrać pociąg kolei wiedeńskiej. Rzecz prosta, że nie do zamku pojechał, ale — na pociąg. Anekdota ta przychodzi nam dziś na myśl — mówi dalej peszteński dziennik — gdy widzimy jak dzienniki francuzkie i włoskie wzajemnie zarzucają sobie szpiegostwo. Francuzi wspominają o oficerach włoskich, których miano schwytać w Sabaudyi, gdzie badali ufortyfikowane przemyki; w Włoszech zaś krąży z ust do ust groźny wyraz „tradimento” od czasu jak uwięziono dwie osoby podejrzane o wyjęcie z archiwum w Spezia planów wieżowego pancernika „Morosini”, tudzież podwodnych min, zakładanych w wejściu do portów i wydanie kopij tych planów rządowi francuzkiemu. Tak więc, mimo głębokiego pokoju, zewsząd słychać o szpiegach.

A jednak jest to zupełnie naturalnem, bo przy dzisiejszych olbrzymich środkach obrony i równie wielkich pod względem technicznym i liczebnym środkach zaczepnych, nadzwyczaj jest trudno poznać w kraju obcym i zastosować do nich własne przedsięwzięcia. Ponieważ zaś wypadki polityczne następują dziś po sobie daleko prędzej, niż przedtem, żadne państwo nie może odłożyć wyspiegowania sił nieprzyjacielskich aż do chwili, w której horyzont polityczny odkryje się ciemniami. Cała tegoż można jedynie dopiąć za pomocą wytrwałej, konsekwentnej i fachowej pracy, korzystając przytem ze szczególnego zbiegu okoliczności. Szpiegowanie państw obcych pod względem politycznym i wojskowym, należy zatem do normalnych zajęć rządów europejskich tak dawno, że w ministera i h wojny i spraw zagranicznych, lub t z w głównych sztabach istnieją osobne w tym celu zaprowadzone urzędzenia. Noszą one nazwę biur ewidencyjnych, wywiadówczych lub informacyjnych. Biura te mają luźny personal, złożony w części z urzędników, stale w nich pracujących, w części zaś z przebywających za granicą oficerów, urzędników, agentów, powierników i donosicieli, których nieraz prosty przypadek nastrocza.

Szpiegowanie odbywa się nie tylko w chwilach jakichś nieporozumień między dwoma państwami. Zdarza się, że dwa państwa nie tylko p-zornie, lecz także istotnie są w najścisłym i szlachetnym, a mimo trwałego spokoju systematyczne wywiady ze stron obu nie ustają. Rozumiesz, że prace tego rodzaju z większym odbywają się pośpiechem, jeżeli starcie z sąsiadem państwem wy daje się rzeczą prawdopodobną. W ogóle rozciąga się system szpiegowania na wszystkie państwa, w których można się dowiedzieć o czemś ważnem, czego nie ma w dziennikach, sprawozdaniach konsulów lub statystycznych wykazach.

Każdy znaczniejszy zakład, każda fabryka, każde przedsiębiorstwo na pewne tajemnice, które stara się ukryć przed oczyma publiczności i współzawodników. Tak samo ma i państwo znaczną ilość cennych i ważnych urzędów i zakładów; a lato-o pojąć, że imo państwa starają się wglądać w nie, jużto ażeby poznać sposób fabrykacyi różnych gatunków broni, prochu, torped, jużto w celu obeznania się z tajnikami techniki, budową kolei, konstrukcją mostów, profilami okopów i t. d. Ponieważ zaś nie

można dojść do tego w biały dzień i prostą drogą, przeto trzeba wybierać kręte ścieżki, które nie zawsze, lecz przeciętnie do celu prowadzą. Dla tego też wysyłają rządy za fałszywymi paszportami urzędników i oficerów, którzy podróżując jako wyrobnicy, turyści, inżynierowie, komisarze, lub przedsiębiorcy, pobierają płacę z różnych dyspozycyjnych funduszy, zresztą zaś muszą sobie radzić własnym przemysłem i zręcznością i korzystają z wszelkiego trafu. Rząd zawiadamia o każdej takiej wyprawie swoją ambasadę w tym kraju, o którego zbadanie właśnie idzie. Zwykle jednak nie wolno wysłannikowi wchodzić w stosunki z poselstwem własnego państwa, ażeby przypadkiem nie skompromitować ambasadora. Wyjątkowo w tym jedynie razie jest to dozwolone, jeżeli skrzętny badacz, dostawczy w swe ręce jakieś interesujące papiery, nie chce ich zatrzymać przy sobie, lecz woli je odesłać swojemu rządowi. Nie jest to rzeczą łatwą, zwłaszcza jeżeli wysłannik znajduje się w odległej prowincyi, gdyż poczenie pism takich bezwarunkowo powierzyć nie można. Opatrznie listu niepozornym lub pospolitym adresem najniżej nie chroni, gdyż przy dzisiejszym systemie kontroli i przy baczym dozorcze zdarza się nieraz, że osoby, odbierające listy z zagranicy nie domyślają się nawet, iż pisma, które w drodze nie doznały zwłoki i przyszły w samą porę bez najmniejszego śladu rozpierzchotwan a, były już czytane, i że je z nieporównaną zręcznością powtórnie zapieczetowano. (Dobrze jest przy tej sposobności dowiedzieć się z węgierskiego ministerjalnego dziennika, w jaki sposób władze polnują zastrzeżoną ustawą i ta je m n i e i l i s t w o)

Poselstwa i ambasady nie wysyłają nigdy swych pism pocztą, lecz powierzają je zawsze uymyślnym kuryerom. Pisma te wysyła się w torbach, opatrzonych sztucznym zamkiem, do którego istnieją tylko dwa klucze; jeden z nich znajduje się w poselstwie, drugi w ministerjum spraw zagranicznych. Bardzo ważnych dokumentów nie pisze się zwykłym piśmem nawet wtenczas, gdy się je wkłada do tak zamkniętej torby; używa się do nich tajnego pisma, które można odczytać jedynie za pomocą klucza, opatrzzonego pewną liczbą. Jeżeli więc szpieg znajduje się pobliżu stolicy kraju, który bierze, w takim razie oddaje pisma przeznaczane dla swego rządu ambasadzie, starając się uniknąć przy tem wszelkiego podejrzenia. Ponieważ jednak taki oficer pełni nieraz służbę w okolicach oddalonych od stolicy, w straconach, w których nie ma konsulów jego ojczystego kraju, musi więc najwłaźniej swoje papiery zatrzymać przy sobie. W takich to razach wydzarają się owe aresztowania, o których publiczność dowiaduje się czasem z dzienników.

Mówimy „czasem”, gdyż nieraz uda się schwytać szpiega, o którym ani dzienniki, ani czytelnicy nigdy się nie dowiedzą. Każdy pojmie, że ważne dokumenta nabywa się niekiedy jedynie za pomocą przekupstwa, jeżeli w inny sposób nie można ich nabyć i skopiewać. W Berlinie toczy się właśnie proces, odnoszący się do tego rodzaju wypadków. W Kiel odkryto w zeszłym roku oryginalną mapę palucęj inżynierów marynarki niemieckiej, którzy ujęci pieniędzmi i stódkiemmi słowami, wydali Rzymi plany fortyfikacyi północno niemieckich portów. Już jednak mus być w świecie agentów i powierników, którzy się nigdy schwytać nie dadzą! Wynik takich wywiadów bywa nieraz bardzo wplywliwym. Między indywiduum, których rządy do tych robót używają, zdarzają się i takie, które kilku panom równocześnie służą. Dlatego też trzeba nieraz wysłać fachowych i obeznych z miejscowości oficerów uymyślnie po to, ażeby ocenili prawdziwą wartość materjałów, kupionych przedtem za grube pieniądze od „powiernika”.

Wiadomości, daty i wszelkie materjały, które w ten sposób przez cały rok się zbiera, idą następnie do informacyjnego urzędu w ministerjum spraw zagranicznych, do naczelnego biura

technicznego, lub do głównego sztabu Fachowi referenci, z których każdy ma osobny wydział, obejmujący pewną gałąź techniki, pewną grupę krajów, lub pewien przypuszczalny teatr wojny, sprawdzają je, gromadzą i opracowują. Biura te zapisują skrzętnie każdy wynalazek, każde ulepszenie, o którym im tylko doniesiono, i w ten sposób dają możność poinformowania się każdej chwili o stanie rzeczy w okienych krajach.

Od czasu do czasu pisa referenci osobno rozprawy o powierzonych im krajach, armiach i teatrach wojny; a rozprawy te bywają drukowane jedynie do użytku w tajnej służbie. Dla łatwiejszego przeglądu wydaje się takie monografie przełącznie w form tablice, uwytudniające ich treść sposobem graficznym. Etwto pojąć, jak ważną rolę odgrywają w tem plany, mapy i innego rodzaju rysunki. Każda monografia stanowi dla referenta podstawę do dalszej pracy. Dołącza on do niej wszystkie późniejsze raporty, poprawia ją i uzupełnia, ażeby zawsze odpowiadała wymogom danej chwili. — Wszystkie te prace stanowią część polnego archiwum, a w razie wojny korzysta z nich sztab, kierujący ruchami armii.

Z tego, co się powiedziało, łatwo zrozumieć, jak niezbędnem jest szpiegowanie w czasie pokoju. Tylko w czasie pokoju można za pomocą biura, rozporządzającego licznymi urzędnikami i znaczną ilością podrzędnych agentów tak olbrzymi materjał, zebrać go i uprządkować. Państwa, któreby tego zaniedbało, nie mogłyby nigdy ułożyć zaczepnego lub odpornego planu na pewnych podstawach. Dlatego nie należy się dziwić, jeżeli przyjaćiel na przyjaćielskim terytorjum zostanie sohytanem na szpiegowanie.

Korespondencye.

Pine Creek Wis. dnia 20 Września 1885. Szanowna Redakcyo!

Ogłosz radości jak można często spotkać w pismach polskich o naszym życiu polskiem narodowym i religijnem podnosi siły nasze moralne bo chociaż rozproszeni po całej kul ziemskiej wiążą się serca nasze spólną dążnością. — W naszym matym zakątku mieliśmy niemalą pociechę gdy dnia 7 Września Najprzewielebniejszy nasz pasterz Ks. Biskup Flasz przybył w pót do dwunastej z La Crosse na stacy Dodge odległej od kościoła mil dwie, gdzie oczekiwali nań towarzystwa na koniach i przeprowadzili Ks. Biskupa; od szkoły zaś miejscowej wystąpiły towarzystwa S. Józefa S. Wacława z chórgwami i muzyką drogę wysłano zielenią a dziełowżnyki kwiaty sypały, w kościele dał Najp. Pasterz błogosławieństwo i udał się na Plebania; przybył w towarzystwie Ks. Blaszke z La Crosse. — Drugiego dnia w dzień narodzenia Najsw. Maryi Panny o w pót do dziesiątej Ks. Biskup zaczął celebraw pontyfikalnie, asystowali kapłani którzy dnia poprzedniego na wieczór przybyli, dyakonem był ks. Blaszke, Subd: Ks. Warnagiris proboszcz z Independence, Archd: Ks. Marjer proboszcz z St. Paul, ceremoniarzem Ks. Lex proboszcz z Stevens Point, ewangelii miał kazanie Ks. Grabowski proboszcz z Polonii, po sumie miał kazanie Ks. Blaszke proboszcz Czeski z La Crosse, poczem Ks. Biskup wybiermował 91 dzieci, wiele nie przybyło z daleka, bo deszcz silny był całą noc i rano do komunii przystąpiło przeszło dwieście, po bierzmowaniu miał Ks. Biskup mowę do ludu zachęcając do życia chrześciańskiego do wybudowania szkoły mówiąc że tylko w swym narodowym języku można się szczerze modlić i do brze dzieci wychować, także wyraził swe zadolenie że się niespodziewał takiego porządku w tak małej parafii bo tylko 105 familij — po obiedzie w pót do czwartej wyszyści pojechaliśmy do sąsiedniej polskiej parafii North Creek i Independence gdzie Ks. Biskup biermował wrócił do La Crosse. Czełgodnym ka-

planom Ks. Grabowskiemu Ks. Lexowi Ks. Blaszke Ks. Warnagiryówi Ks. Majerowi serdecznie Bóg zapłać że nie żalowali trudzić się z daleka. Bóg im to nagrodzi bo swoją obecnością podnieśli cześć religijną i oddaliliśmy należne uczczenie osobie Pasterza apostołskiego, co lud na długo zachowa w sercach swoich.

Ks. Raphael Tomaszewski.

Sand Beach, Mich. 17 Września, 1885. Szanowny Redaktorze!

Z ciekawością szukałem w ostatnich dwóch numerach Pańskich wiadomości o strajku w Bay City, Mich. i o skutku tegoż. Ponieważ docekać ani doczytać się nie mogę, przeto chociaż tam nie mieszkam i nie mam sposobności zupełnie dokładnie z wszelkimi szczegółami dowiedzieć się, jednak donoszę o słyszanym z ust dwóch mieszkańców z Bay City.

Strajk w Bay City skończył się z niekorzyścią dla robotników, bieda, brak zasobów zmusiła ich do pracy i rozpoczęli pracować w poniedziałek dnia 31 Sierpnia, a więc strajkowali 8 tygodni.

Nad tym i każdym strajkiem jest dużo do zastanowienia, bo materjału nie zbywa. Nie czują się w możności dokładnie o tem publicznie mówić, bo za daleko mieszkam i za mało sposobności mam szczegółowo badać cały przebieg. Prawda, że coraz gorzej w Ameryce, robotnik z trudnością pracę znajduje, a gdy ją wreszcie osiągnie, pracodawcy wyszukują bez miłosierdzia, i to wywołuje strajki, ale czy każdy strajk jest dobry, korzystny dla robotnika, to pytanie! Mnie się zdaje, wnosząc ze strajku w Bay City, że nie dobry, a tem gorzej jeżeli źle się obliczy robotnik z swoim zasobem pieniężnym i zdolnością do działania. Jedność, zgoda i cierpliwość była wzorowa w Bay City, ale że pożądanego skutku nie odnieśli, to chyba dowód przedsięwziętego kierunku i dążenia do przedsięwziętego celu. Prócz wiadomości ustnej od mieszkańców Bay City, dowiedziałem się i z gazet angielskich, że strajk w Bay City skończył się niekorzystnie dla robotników.

Nie wątpię, że panowie Redaktorzy czytają i pisma angielskie, a że nie raczyli powiadomić swoich czytelników o rezultacie tego, bardzo mnie dziwi, tem więcej, że uważam za konieczne i bezwarunkową potrzebę znania skutku każdego rozpoczętego dzieła, a szczególnie strajku, bo taka wiadomość daje każdemu sposobność do rozsądnego kierowania, biorąc ten wypadek za przykład dla siebie. Przy tej sposobności miło mi donieść Sz. Panu i czytelnikom Jego pisma, że z dniem 1 Października r. b. otworzą w Bay City, Mich. nowy handel lokciowy (Dry Goods), panowie bracia Leszczyński i Menzarski.

Firma braci Leszczyńskich istnieje już w Sand Beach, w Oscedzie a od 1 Października b. r. będzie i w Bay City jak wyżej mówiłem. W Sand Beach administruje p. Józef, w Oscedzie p. Jan a w Bay City p. Aleksander Leszczyński.

Chociaż mają dość szeroką znajomość p. Leszczyński pomiędzy Polakami i innymi narodowościami, ale może nie zawadi wspomnieć rodakom w Bay City, i okolicy, jak zacnego i godnego Polaka dostają do swego miasta.

Nie mam na myśli zbytniej pochwały głosić, ale mówię to co myślę i czuję o panach tych, że są to prawi i godni synowie ojczyzny polskiej, a jako zdolni handlowcy, to dowód żywy przemawia za nimi, bo coraz więcej rozszerzają swoje handel i chęć do pracy.

W handlach braci Leszczyńskich pracują sami Polacy, tak w Sand Beach jak w Oscedzie, a do Bay City już są zamówieni tak samo sami Polacy. Spodziewam się, że każdy Polak zrozumie dogodność jaka mieć będzie przez handel polski i pójdzie za głosem uczucia i serca swego, kupować oł rodaka a unikać trudności porozumienia się z amerykańkan lub żydem.

Bay City może się szczyścić swoją polonią, dzisiaj może Polak kupić każdy

FARMY! FARMY!

Bierzcie udział w naszej taniej wycieczce na Grunta w nowej polskiej Kolonii

„POZNAŃ!”

w Kandivohi powiecie, tylko ośmiesziesiąt mil na zachód od wielkich miast MINNEAPOLIS i St. PAUL!

Ziemia ta ma bogaty czarnoziem z gliną pod spodem i użyzniona jest strumykami i jeziorami. Klimat i woda są zdrowe i wielkie lasy znajdują się w pobliżu.

Jest najlepszy powiat na zachodzie do Chodowania bydła i gospodarstwa wiejskiego!

Cena gruntów tania i warunki wypłaty lekkie. Po mapy, opisy, bilety kolejowe i inne tem podobne szczegóły, załóżcie się do STANISŁAWA SŁOMIŃSKIEGO

679 Milwaukee Av. Chicago, ILL. Wyborne grunta na sprzedaż mamy jeszcze w Martin powiecie w polskiej kolonii „GNIEZNO”.

ROZMAITOCI.

Król szwedzki doniósł Akademii Nauk w Paryżu, iż z okazji rocznicy skończenia sześćdziesięciu lat, ustanowił nagrodę 2500 franków, która zostanie dnia 21 stycznia 1889 roku wręczona autorowi najpiękniejszego odkrycia w dziale matematycznym.

Zlikwidowany spadek po Wiktorze Hugo wynosi w przybliżeniu około 5 milionów franków. Pobił to w roku 1884 jedenaście tysięcy franków za prawa autorskie.

Zemsta sowy. W pewnej miejscowości we Francji spozrzędzony pewien swawolny chłopak gniazdo sowy, pozbijał w nim młode, już dość duże pisklęta.

Skarbiec króla włoskiego w „Museum bronzi” w Turynie został okradziony. Między innymi 6,000 sztuk brylantów oraz czterech naszyjników orderu Annunaty.

Dobroć serca Liszta. Młoda fortepianistka podróżując po Niemczech, dawała koncerty, które stanowiły jej jedyną utrzymywanie; chciała sięgnąć licznymi publiczności; ogłaszała się za uczennicę Liszta.

Rozalia Jankowska wyuczona i examinowana Akuszerka polska poleca się łaskawym względem Szanownej Publiczności Polskiej.

Znacza się ku wiedzy każdemu CHICAGO I NORTH WESTERN KOLEJ ŻELAZNA jest najlepszą i najkrótszą linią pomiędzy Chicago i Council Bluffs (Omaha).

Hojność Wellingtona. Pomiędzy różnymi anegdotkami, krążącymi o zasłużonym księciu Wellingtonie, jest następująca: Dama pewna zainteresowana budową kościoła, na który zbierała składki, piśnie do księcia, że znając dobrze jego hojność, na którą zawsze śmiało liczyć można, zapisała go na listę ofiarodawców na sumę 200 funtów szterlińskich.

Wystawa na cześć Kolumba. Mnóstwo palności Genui zażądała od rządu włoskiego subwenyji, na uroczysty obchód 400-letniej rocznicy odkrycia Ameryki przez Krzysztofa Kolumba, przypadającej w r. 1892. Z uroczystością ta połączone być ma wystawa wszystkich produktów amerykańskich, oraz utworzenie muzeum, któreby zawierało wszystkie odnośne do Kolumba dokumenta i przedmioty.

Milwaukee dnia 7go Lipca, 1885. PRZEPROWADZKA I WYPRZEDAŻ. Na tym dniu przeprowadziliśmy się z całym naszym składem mezbich i chłpięcych ubiorów do No. 381 E. Water ulicy, wprost naprzeciwko dawniejszego naszego składu.

W PRZECIAGU TYCH 60 DNI SPRZEDAMY CAŁY NASZ SKŁAD UBIORÓW. po niskich cenach. Paletoty zimowe będą sprzedawane po cenach aukcyjnych. Nie zamysłamy przenieść żadnych ubiorów z obecnego zasobu do nowego składu Skład ubiorów Braci Zimmermann.

Przez 60 dni do NO. 381 E. WATER ULICY. W. PIOTROWSKI 350 Milwaukee Str. Milwaukee, Wis. Pracownia Krawiecka, zasłużona w rekomendacje najnowszej mody i najlepszego obrotowego wyrobu, poleca się Szanownej Publiczności.

Salon i Grocenią przy narożniku 509 Maple ul. i 4tej ave, który to dom nabyłem na swoją własność, polecam względem Szanownej Publiczności Polskiej, ręczę za dobry towar i trunki, oraz skóra i rzetelną usługę.

Do Rodaków w Chicago! Upraszam się wszystkich rodaków, którzy książki z Czytelni Polskiej pożyczili, ażeby takowe jak najprędzej zwrócili, dla uregulowania kompletnego Katalogu.

Adolph Stoermer, cieśla i budowniczy, podejmuje budowę wszelkiego gatunku i wykonuje jak najlepiej. Foremanem jest Michał Bigus. Drobnych robotników przyjmuje każdego czasu.

BY ALL ODDS THE BEST EQUIPPED RAILROAD IN THE WORLD. Znaczą się ku wiedzy każdemu CHICAGO I NORTH WESTERN KOLEJ ŻELAZNA jest najlepszą i najkrótszą linią pomiędzy Chicago i Council Bluffs (Omaha).

Wszystkie najciekawsze miejscowości w Północy, Północno zachodzie i na Zachodzie od Chicago, jako to: centra handlowe, wycieczki letnie, słone łowiska i rybolowienie znajdują się po nad tą koleją. Rozporządza ona przeszło 5,000 mil drogi i zatrudnia więcej jak 400 konduktorów pasażerskich na usługę miliona podróżnych.

Wszystkie najciekawsze miejscowości w Północy, Północno zachodzie i na Zachodzie od Chicago, jako to: centra handlowe, wycieczki letnie, słone łowiska i rybolowienie znajdują się po nad tą koleją. Rozporządza ona przeszło 5,000 mil drogi i zatrudnia więcej jak 400 konduktorów pasażerskich na usługę miliona podróżnych.

POLSKA APTEKA 434 Mitchell ul. 434 pomiędzy Iszą i 2ga Ave w Milwaukee, Wisconsin. Zaopatrzona we wszystko co tylko w pierwszorzędnej aptece znajdować się może.

Józef Łyczywek, Krawiec Mezbich, Nr. 16ty przy 6tej Ave, róg 3ciej ulicy w Nowym Jorku. Szanownej Publiczności Polskiej polecam mój w Nowym Jorku od dawna egzystujący jedyny polski zakład krawiecki.

L. LEWANDOWSKI. Salon 707 Jefferson przy narożniku W. 18tej ulicy. w Chicago, Ill. O czym donosząc Szanownej Publiczności Polskiej, proszę mnie odwiedzić.

FRANK A. STAUBER & CO. Handl. i wycałtowi w rozdrobieniu ŻELAZNYCH TOWARÓW i Narzędzi rzemieślniczych wyboru pieców — proszę. Przyjdźcie i przekonajcie się o naszym nowym zapasie, najlepszych towarów w świecie.

WORD DEUTSCHER LLOYD BREMEN NEW-YORK! Regularna przeprawa parowcami przez SOUTHAMPTON 7000 tonów z siłą 8000 koni.

CENY TANIE Tykiety tam i napowrót z któregośkolwiek miejsca Europy, do jakiegobądź miejsca w Ameryce po najniższych cenach.

C. B. Richard & Co. 61 Broadway ul. róg Washington i La Salle ul. Nowy Jork. W Nowym Jorku jest F. J. Vosatka, jako pośrednik dla Polaków ustanowiony.

Wszystkie najciekawsze miejscowości w Północy, Północno zachodzie i na Zachodzie od Chicago, jako to: centra handlowe, wycieczki letnie, słone łowiska i rybolowienie znajdują się po nad tą koleją.

Wszystkie najciekawsze miejscowości w Północy, Północno zachodzie i na Zachodzie od Chicago, jako to: centra handlowe, wycieczki letnie, słone łowiska i rybolowienie znajdują się po nad tą koleją.

OTRZYMACIE PIĘKNĄ KSIĄŻKĘ BEZPŁATNIE! Dawno zapowiedziana książeczka, jest już gotowa do rozselki. Kwitnąca polska kolonia HOFFA PARK. W państwie Wisconsin opisana z obrazkami.

Zaledwie parę lat rozpoczęto tę kolonią „Hofa Park” zaludniać Polakami. Szybki wzrost posuwa się bez przeszkody od czasu kiedy osada ta stała się ulubionym przedmiotem rozmowy po familiach.

Pięknie kolorowaną mapę dołącza się do książek. Mapa ta jest wykonana z kosztownym nakładem, jak najzupełniej i poprawnie. Podaje ona Townshipy i ich podziały w oddzielnych numerowanych graniach.

AGENCYA KART OKREJOWYCH Kolekcyja sched ze starego kraju Przesyłka pieniędzy po najniższych cenach.

Zmiana wszelkiej monety zagranicznej. Z. Brodowski. 411 Mitchell Str., Milwaukee, Wis.

Zmiana pociągów na linii kolei Chicago, Milwaukee & St. Paul od 28go Kwietnia.

MILWAUKEE LAKE SHORE i WESTERN KOLEJ ŻELAZNA. Najlepsza linia pomiędzy Milwaukee i Port Washington, Sheboygan, Manitowish, Two Rivers, Ledyard, Appleton, New London, Wausau i Rhinelander.

ROSS BRADLEY & Co. Skład hurtowny i cząstkowy Budulce, szkudłów i Liszew w Bay City Mich.

F. A. Górski Notariusz publiczny 124 Townsend str. Buffalo N. Y. Wystawia Karty okrętowe na najlepsze okręta parowe z Bremen, Hamburga i Antwerp wprost do Nowego Jorku.

LOTY NA SPRZEDAŻ. W południowej części miasta Milwaukee, począwszy od Muskego Avenue, która już kary uliczne przechodzi aż do „Rose Hill Parku”, nad 18 i 19ta Avenue, pomiędzy Barnham a Rogersa ulicą, są place budowlane (loty) na sprzedaż.

Opodal od tych na sprzedaż wyłożonych 5 bloków mieszka już dosyć znaczna liczba Polaków, i gdyby tażniejsze loty znacznie-sza liczba polaków rozebrała, stanie się w krótkim czasie potrzebna utworzenie tam nowej parafii.

22 \$ 22 Dwadzieścia dwa kosztuje podróż przez morze i to najlepszymi i najstarszymi okrętami na najprostszej lii.

I Wendziński. Jeneralna Agencya Polska W MILWAUKEE 422 Mitchell ul. Wyrabia karty okrętowe, Zabezpiecza od ognia, Ściaga pieniądze ze starego kraju, SPRZEDAJE FARMY, DOMY i LOTY, ZAMIAENIA FARMY NA POSIADŁOŚCI MIEJSKIE I T. P.

FARMY NA SPRZEDAŻ. Piękna zagospodarowana farma, 160 akrów ziemi we Wisconsinie, z tych 120 akrów pod plugiem, piękny ogród owocowy, dostatek dobre budynki, całe żniwo, 4 konie 3 pary wołów, 30 sztuk bydła, i wszelki inny inwentarz żywy i martwy mam do sprzedania.

ANNA SŁUPKOWSKA AKUSZERKA POLSKA Egzaminowana w Europie, tak samo i tu w Ameryce, poleca się łaskawym względem Szanownej Publiczności Polskiej.

AMERYKAŃSKICH EUROPEJSKICH 342, 344 i 346 4ta ul. i 445 E. Water Str. Milwaukee Wisconsin. Wskazywać na to, że od czasu swego istnienia przewiozła już przeszło 1,250,000 pasażerów i zasłużyła sobie zawsze na ich zadowolenie.

Hotel Polski zarządem Agencyja okrętów i kolei, zmiana pieniędzy, weksle i wszelka ekpedycja H. Pstrokońskiego Nr. 21 W. Thompson Str Filadelfia Pa.

Hotel Litewski Handel Win wszelkiego gatunku. Piwo bawarskie. Likieri importowane. Wszystko po najniższych cenach, a przytem smaczne przekąski utrzymują i Szanownej Publiczności Polskiej i Litewskiej poleca Józef Linzy, w Girardville Schuykill Co. Pa. 8. 13. 84.